

Рівні еволюції

Пристосування організмів до умов середовища

Автор: Демченко Н.І.
викладач біології Золотоніського
технікуму ветеринарної медицини БНАУ

Зміст

- ▶ Мікроеволюція
- ▶ Видоутворення
- ▶ Макроеволюція:
  - а) біологічний прогрес;
  - б) біологічний регрес.

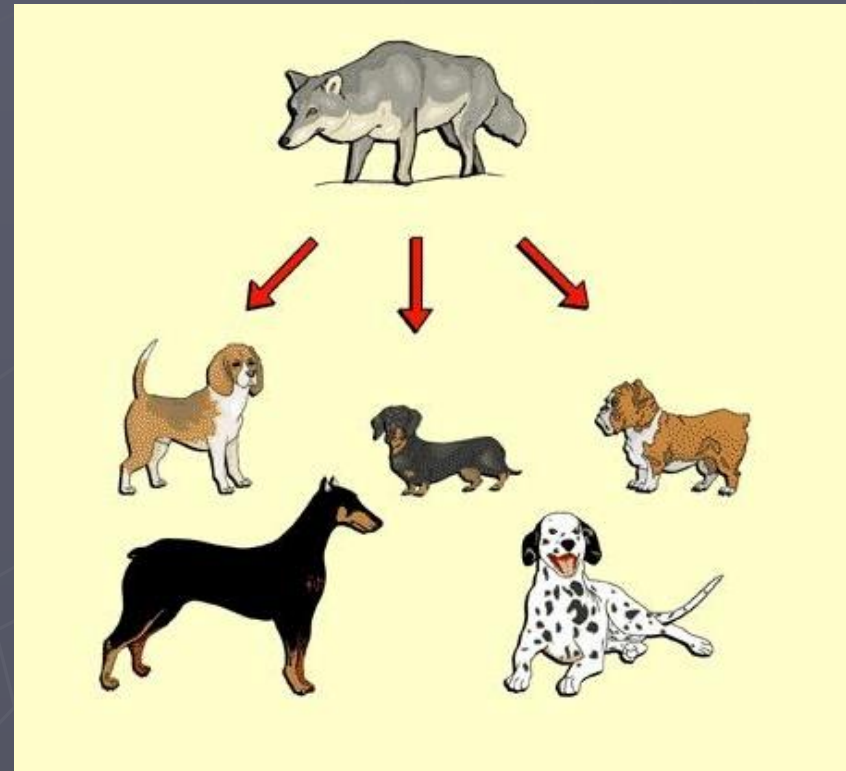

1. Мікроеволюція

Мікроеволюція –

сукупність еволюційних процесів, які відбуваються в популяціях одного виду.

Їх результатом є утворення нових популяцій та підвидів, угруповань. Відбувається швидко, генетично обумовлені, мають деякі невеликі відмінності ззовні.

Приклад мікроеволюції:

2. Видоутворення

Способи видоутворення

Видоутворення – еволюційний процес виникнення нових видів. Виникає повільно, тривалий час внаслідок змін.

► Географічне;

► Екологічне.

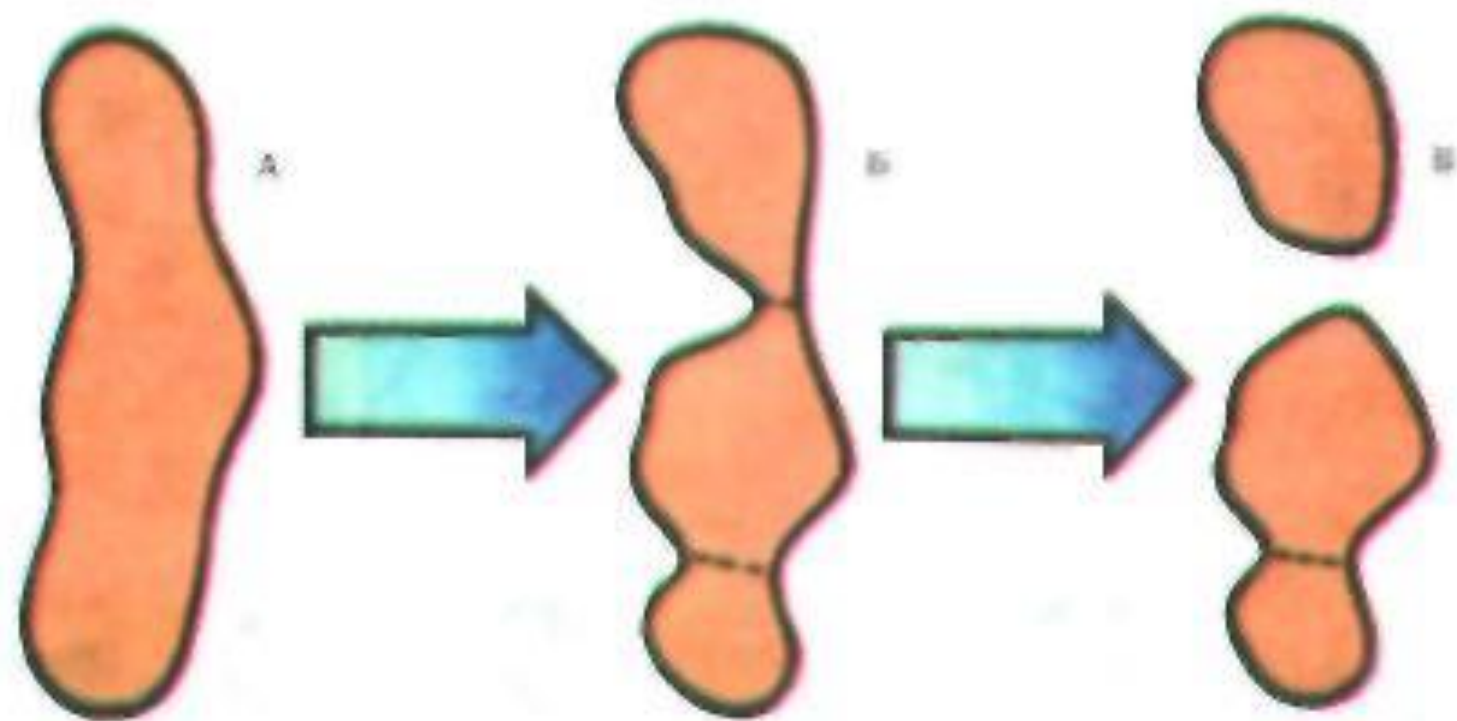

Географічне видоутворення

- ▶ Нові форми організмів виникають як результат розриву ареалу та просторової ізоляції.

Наприклад, у Північній Америці мешкають види бобрів і норок, близькі до євразійських.

Стадії географічного
видоутворення

A. Арешал однорідного виду

B-B' - виникнення ізоляції внаслідок розриву арешалу

Екологічне видоутворення

- Спосіб видоутворення, при якому нові форми займають різні екологічні ніші в межах одного ареалу.

Наприклад, кілька видів синиць нашої місцевості мешкають в одних і тих самих екосистемах і навіть утворюють змішані зграйки. Кожен вид відрізняється способом живлення, складом їжі, місцем гніздування, статевими інстинктами...

Види, які, можливо, виникли у результаті екологічного видоутворення в одній місцевості

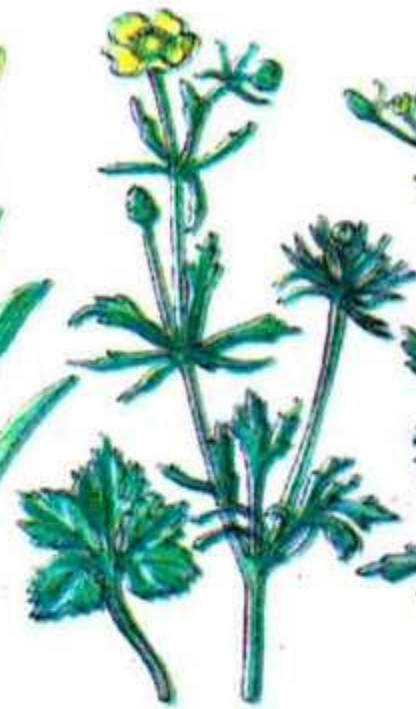
Жовтець вогнистий

Жовтець повзучий

Жовтець язиколистий

Жовтець золотистий

Жовтець отруйний

Синиця велика

Московка

Синиця голуба

Синиця чубата

Гаїчка

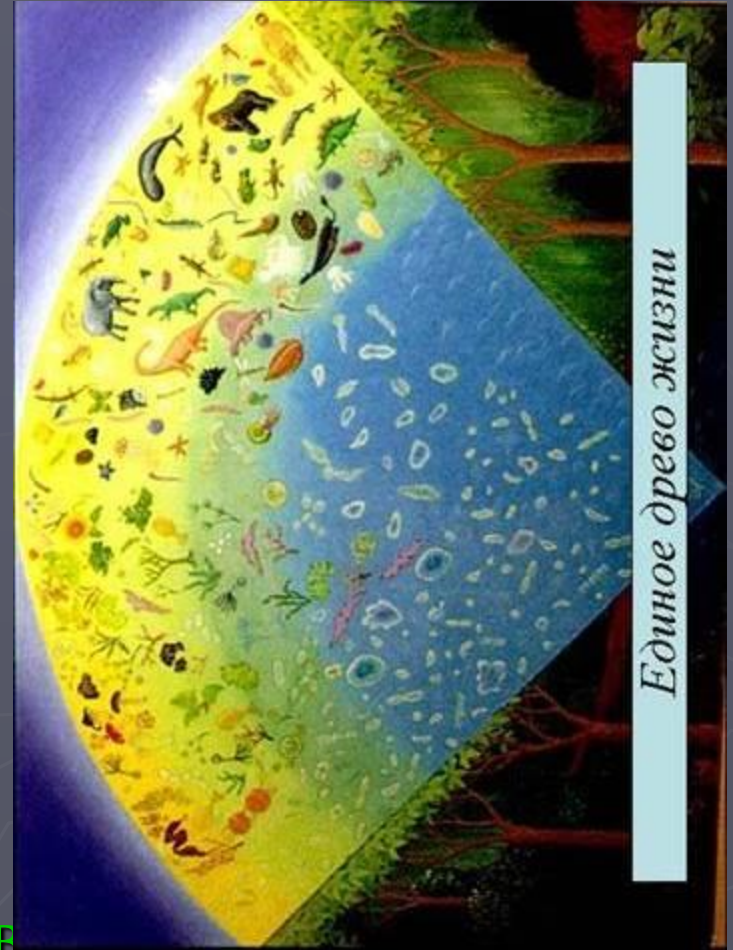
Способи видоутворення:

- ▶ **поступове** – видоутворення здійснюється протягом зміни багатьох поколінь (мавпа – людина, вирівнення хребта, ходіння на двох ногах);
- ▶ **раптове** – видоутворення здійснюється швидко внаслідок перебудови всього та перебудови хромосом (їстівна жаба утворилася внаслідок схрещування ставкової і трав'яної жаби).

Макроеволюція – сукупність еволюційних процесів, які сприяють утворенню надвидових системних категорій (родів, рядів, класів, типів, відділів).

Макроеволюцією можна вважати розвиток життя на Землі в цілому, включаючи його походження. Процеси макроеволюції відбуваються протягом величезних проміжків часу, тому безпосередньо їх вивчити не можливо.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ЕВОЛЮЦІЇ

БІОЛОГІЧНИЙ
РЕГРЕС

БІОЛОГІЧНА
СТАБІЛІЗАЦІЯ

БІОЛОГІЧНИЙ
ПРОГРЕС

АРОМОРФОЗ

ІДІОАДАПТАЦІЯ

ДЕГЕНЕРАЦІЯ

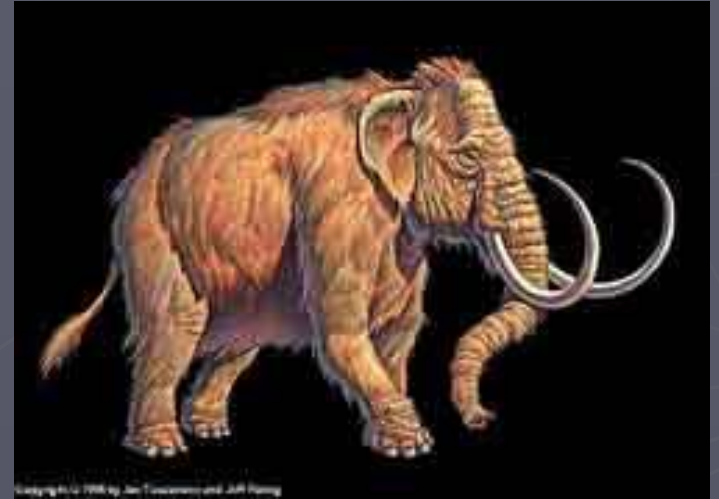

БІОЛОГІЧНИЙ РЕГРЕС

- ▶ Зменшення чисельності популяції
- ▶ Звуження ареалу
- ▶ Зменшення видоутворення
- ▶ Зниження здатності особин до адаптацій

Вимирання через глобальні зміни клімату

Зникаючі види

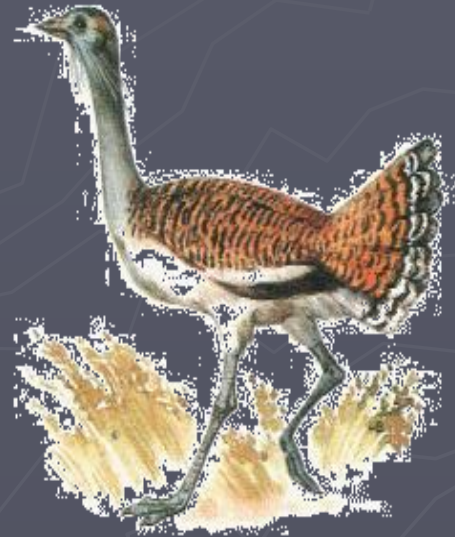
Вихухоль

Степовий орел

Колтица

Дрофа

Аполлон

БІОЛОГІЧНИЙ ПРОГРЕС

Основні показники

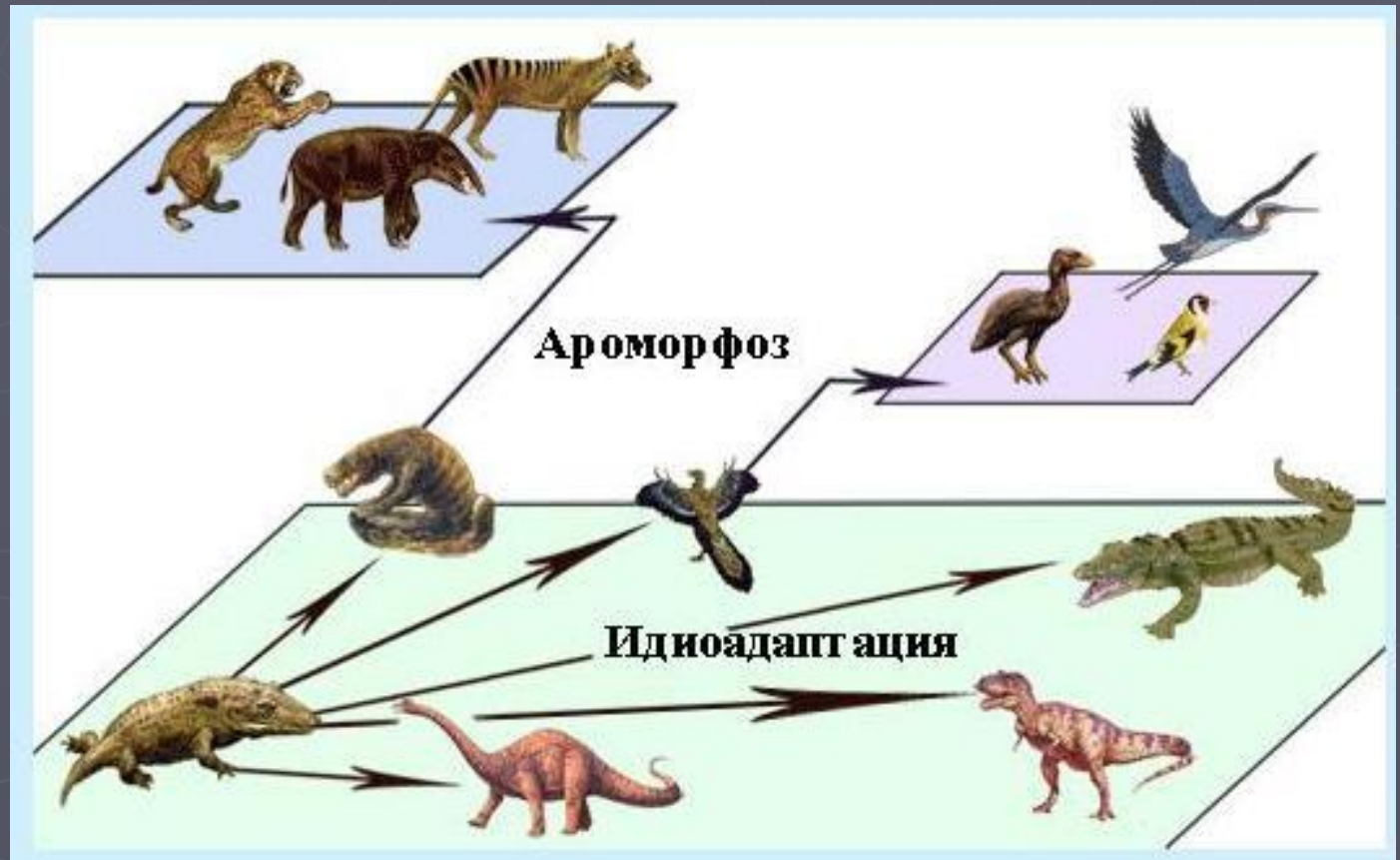
- ▶ Збільшення чисельності популяції
- ▶ Розширення ареалу
- ▶ Висока інтенсивність видоутворення
- ▶ Збільшення адаптацій організмів

Ароморфоз

Це анатомо – морфологічні адаптації, що призводять до покращення рівня організації організма

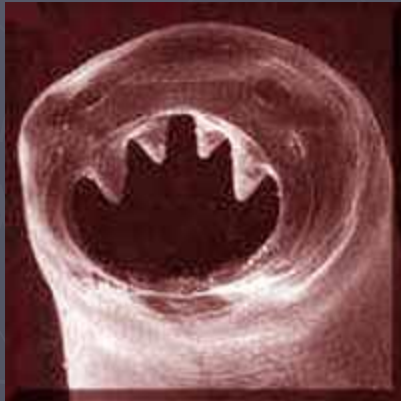
Ідіоадаптація

- ▶ Адаптації, які забезпечують пристосування організмів до умов середовища

Дегенерація

- Це зменшення рівня організації, що призводить до втрати певних органів організмом.

Дякую за увагу !!!

